



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 87

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Νεκτάριο Σαντορινιό

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2404/14.4.2021 Αναφορά με θέμα:
«Επαναφορά σε κοινόχρηστη χρήση, μέρους αρχαιολογικού χώρου στην Κω»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2404/14.4.2021 Αναφοράς του Βουλευτή κ. Νεκταρίου Σαντορινιού, και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η αναφερόμενη στην Ερώτηση Ο.Τ. 25, έκτασης 8.673 τ.μ. προσεγγίζει το εμβαδόν της Ζώνης Α7, όπως έχει καθοριστεί με την υπ' αριθ. ΥΠΑΙΠΘΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΑΧ/Φ22/101423/27242/5776/4834/8.11.2012 Υ.Α. (ΦΕΚ 360/ΑΑΠ/23.11.2012) για την «Έγκριση καθορισμού Ζωνών Α' Απολύτου Προστασίας Αρχαιολογικών Χώρων πόλης Κω, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου». Στην ανωτέρω ζώνη ανασκάφηκαν από την Ιταλική Αρχαιολογική Αποστολή την δεκαετία του 1930 λουτρικές εγκαταστάσεις, οι Βόρειες Θέρμες, και μέρος του ονομαζόμενου Βορείου Γυμνασίου (Εφηβείου) της ελληνιστικής και ρωμαϊκής πόλης. Τμήματα των μνημείων είναι ορατά, ενώ άλλα διατηρούνται σε κατάχωση.

Ειδικότερα, το αίτημα του Δήμου της Κω αφορά στην παραχώρηση χρήσης τμήματος έκτασης της Ο.Τ. 25, εμβαδού 1500 τ.μ., εντός της Ζώνης Α7 και ανατολικά των γραφείων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου. Στην εν λόγω έκταση, γνωστό ως "Πάρκο της 25ης Μαρτίου", διατηρούνται ανατολικά των γραφείων ορατές οι κόγχες της αίθουσας των λουτρών του 3ου αιώνα (Βόρειες Θέρμες) και σε κατάχωση το ψηφιδωτό της, ο χώρος της στοάς και της αυλής του ελληνιστικού γυμνασίου και η παλαίστρα.

Διευκρινίζεται ότι τα γραφεία της Εφορείας στεγάζονται σε ακίνητο με ΚΜ 327 Οικοδομών Κω (ΒΚ 992), που αγοράστηκε από το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων και έχει μεταγραφεί υπέρ του στο Κτηματολόγιο Κω, στις 16.10.1964. Στη συνέχεια περιφράχθηκε από το ΥΠΠΟΑ, ενώ αφέθηκε ελεύθερη η πρόσβαση για το κοινό και επιτράπη ατύπως η εγκατάσταση οργάνων παιδικής χαράς σε τμήμα αυτού. Στη δεκαετία 1990, στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης Δήμου ΥΠΠΟΑ- ΤΑΠΑ- Δήμου Κω, έγινε η αποκατάσταση των κτισμάτων στην ΚΜ 327, περιόδου τουρκοκρατίας, τα οποία στεγάζουν έκτοτε τα γραφεία της Εφορείας στην Κω.

Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου, λόγω της επιφανειακής διατήρησης των ανεσκαμμένων αρχαιοτήτων στην εν θέματι έκταση, που όπως αναφέρθηκε διατηρούνται σε κατάχωση, το 2001 δεν εγκρίθηκε, κατόπιν γνωμοδότησης του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Δωδεκανήσου, η τοποθέτηση οργάνων παιδικής χαράς που αιτήθηκε με την υπ' αρ. 6/98 «Μελέτη Πάρκου 25^{ης} Μαρτίου» ο Δήμος Κω, ενώ

τέθηκαν σημαντικοί περιορισμοί στις φυτεύσεις, για την προστασία των αρχαιοτήτων που βρίσκονται σε μικρό βάθος. Από την ανωτέρω μελέτη εγκρίθηκαν ήπιες παρεμβάσεις, που αφορούσαν σε πλακόστρωτες διαδρομές και τοποθέτηση καθισμάτων, οι οποίες και υλοποιήθηκαν από τον Δήμο της Κω.

Επισημαίνεται ότι ο χώρος λειτουργούσε ως η κύρια, ανατολική είσοδος για τα γραφεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου και παράλληλα ήταν ελεύθερα προσβάσιμος, ως ανοιχτό πάρκο αναψυχής για τους περιοίκους. Εντούτοις, σύμφωνα με την Εφορεία, τα τελευταία χρόνια παραμένει ανοιχτός έως τις 15:00, καθώς κατά το παρελθόν υπήρξαν, κυρίως κατά τις βραδινές ώρες, παραβατικές συμπεριφορές και ενέργειες που συμπεριλαμβάνουν και δολιοφθορές στα γραφεία της Υπηρεσίας. Η είσοδος στα γραφεία της Υπηρεσίας γίνεται από τη βόρεια είσοδο, μέσω ενός μονοπατιού (καλντερίμι) της οθωμανικής περιόδου, που διασχίζει τα ορατά κατάλοιπα των λουτρών και του Γυμνασίου.

Την τρέχουσα περίοδο (Άνοιξη 2021) πραγματοποιήθηκε καθαρισμός του πάρκου από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου, ενώ ο Δήμος Κω συνέβαλε με το κλάδεμα δέντρων και τη συντήρηση και βαφή των κιγκλιδωμάτων.

Σήμερα, το ΥΠΠΟΑ βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τον Δήμο της Κω για την ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων του νησιού. Στο πλαίσιο αυτό έχει συνταχθεί σχέδιο Προγραμματικής Σύμβασης για την ανάδειξη των μνημείων της πόλης, που θα περιλαμβάνει -μεταξύ άλλων- τον ευπρεπισμό των αρχαιολογικών χώρων. Κατά την υλοποίηση της ανωτέρω Προγραμματικής η Εφορεία Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου, σε συνεργασία με τον Δήμο, θα προχωρήσει στον καθαρισμό και την αποκατάσταση του εν θέματι χώρου, με στόχο αφενός την πρόσβαση ατόμων με κινητικά προβλήματα στο χώρο των γραφείων της Εφορείας -λαμβάνοντας υπ' όψιν την δυσκολία πρόσβασης από το μονοπάτι της βόρειας εισόδου- και αφετέρου την πρόσβαση των περιοίκων προς αναψυχή, από την ανατολή έως την δύση του ήλιου.

Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι οι Βόρειες Θέρμες, τμήμα των οποίων εκτείνεται στην εν λόγω έκταση, έχουν ενταχθεί μαζί με άλλες λουτρικές εγκαταστάσεις και γυμνάσια της πόλης στο πρόγραμμα σύνταξης μελετών ωρίμανσης, με στόχο την ένταξη έργου προστασίας και ανάδειξής τους στην προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2021-2027. Στο πλαίσιο της σύνταξης των μελετών θα εξεταστούν, ως παράμετροι, η ένταξή των λουτρικών μνημείων στη ζωή της πόλης και χρήσεις συμβατές με παιδαγωγικούς και ψυχαγωγικούς σκοπούς προς όφελος των πολιτών και των επισκεπτών.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ